

Wie was toch...

Hermanus van Hooff

Hoewel Hermanus van Hooff (*1740, Namen – †1809, Deventer) maar kort in Zutphen heeft gewoond, leeft zijn naam hier nog voort. Van Hooff is militair ingenieur met de rang van luitenant in het Staatse leger. In 1773 krijgt hij opdracht van erfstadhouder Willem v om het gebied rondom de IJssel tussen Nijmegen en Zwartsluis nauwkeurig in kaart te brengen. Zijn karteringen vormen de basis voor een flink deel van de zogeheten Hottinger-atlas, een verzameling van 112 handschriftkaarten van Noord- en Oost-Nederland.

Van Hooff inspecteert meerdere malen de verdedigingswerken van Zutphen. In 1784 vindt hij die *in eenen alzints slegten en vervalten staat van defensie*. Een volgende inspectie van de vestingwerken rapporteert hij in 1789. In deze periode woont hij met zijn gezin in Zutphen. Zoon Paulus, die later in zijn voetsporen treedt, wordt hier geboren. In 1795 – de Republiek is inmiddels Bataafse Republiek – wordt Van Hooff benoemd tot directeur-generaal der Fortificatiën met de rang van kolonel. Hij laat meteen de verbetering van de vesting Zutphen ter hand nemen. Er worden twee nieuwe verdedigingslijnes aangelegd. Zuidelijk van Zutphen komt in 1796 de Linie van het Wambuis gereed, gevolgd in 1799 door de Linie van Hooff aan de oostzijde van de stad.

Kolonel Van Hooff is een sterk pleitbezorger voor meer en vooral beter opgeleide genieofficieren. Op zijn aandringen krijgt de artillerieschool in Zutphen er een genieopleiding bij. Van Hooff verkiest de school in Zutphen boven de drie andere artilleriescholen vanwege de zeer bekwame directeur Johann Heinrich Voet. Hermanus' zoon Paulus behoort



De Algemene Begraafplaats aan de Warnsveldseweg werd in 1828/29 aangelegd net buiten de Linie van Hooff in de verboden kring van de vesting. Daarom werd het poortgebouw opgetrokken van hout. In geval van dreiging kon het dan snel worden omgetrokken of platgebrand om het waarnemings- en schootsveld vrij te maken. (foto: Han Koolhof)

tot de eerste cadetten die deze uitstekende opleiding met goed gevolg afsluiten. Ook oudste zoon Cornelis wordt militair ingenieur. Beiden dienen enkele jaren onder hun vader bij de dienst Fortificatiën, waarbij ze ook geregeld werkzaamheden in Zutphen verrichten. Als deze dienst in 1803 wordt gereorganiseerd, gaat Hermanus van Hooff met pensioen. Hij wordt tegelijkertijd bevorderd tot generaal-majoor.

Beide door Van Hooff aangelegde Zutphen-se verdedigingslijnes zijn inmiddels vrijwel geheel vergraven en gedempt. Aan de Warnsveldseweg, tussen de Prins Bernhardlaan en de Algemene Begraafplaats, zijn nog enkele restanten zichtbaar van de Linie van Hooff. Ook staat er een straatnaambord met die naam. (Rob Kammelar)

Literatuur

- J.A.M.M. Janssen, *Op weg naar Breda*. 's-Gravenhage 1989.
- H.J. Versfelt, 'De Hottinger-kaart van Zutphen (1783)', in *Zutphen* 2002-4.